

Kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet om EU:s långtidsbudget för perioden 2007-2013

Utrikesdepartementet

2004-12-21

Dokumentbeteckning

COM (2004) 487

Meddelanden från kommissionen till Rådet och Europaparlamentet: Budgetplan
2007-2013

Sammanfattning

Kommissionen presenterade den 14 juli 2004 en uppföljning till sitt meddelande med förslag till långtidsbudget för perioden 2007-2013 – ”Bygga en gemensam framtid – Politiska utmaningar och budgetmedel i ett utvidgat EU 2007-2013” - som presenterades den 10 februari 2004 och som redovisades i Faktapromemoria 2003/04:FPM76. Det nya meddelandet - ”Budgetplan 2007-2013” - utgör en övergripande introduktion till de lagtextförslag kring de olika sakområdena i budgeten, vilka delvis presenterades den 14 juli och den 29 september. Ytterligare förslag till lagtexter väntas under våren 2005.

Kommissionen presenterade i februari sin syn på de politiska prioriteringarna inom det europeiska samarbetet på medellång sikt. Kommissionen bygger i sitt meddelande i juli vidare på detta resonemang och beskriver hur EU ska bli mer rationellt och motiverar sina förslag utifrån en analys av mervärdet av att finansiera åtgärder på EU-nivå jämfört med på nationell nivå. Meddelandet innehåller inga större förändringar jämfört med kommissionens förslag i februari. Kommissionen gör dock vissa preciseringar och föreslår ett förändrat upplägg på det utrikespolitiska området i förhållande till det tidigare förslaget. Kommissionen föreslår nu en kombinerad geografisk och tematisk ansats i finansieringen av unionens yttre förbindelser.

1.1 Debatten med rådet och Europaparlamentet

Kommissionens hänvisar till den första diskussion som förts med Rådet och Europaparlamentet sedan det första meddelandet om EU:s långtidsbudget för perioden 2007-2013 presenterades i februari. Europaparlamentet antog en resolution i april rörande unionens politiska prioriteringar. Det irländska ordförandeskapet lade fram en analytisk rapport som pekade på viktiga områden för vidare diskussion. Vid europeiska rådets möte i juni enades stats- och regeringscheferna om att fortsätta arbetet med de frågor som togs upp i denna rapport, särskilt:

- behovet av striktare prioriteringar mellan olika utgiftskrav
- vilken utgiftsnivå som är nödvändig för att uppfylla medlemsstaternas ambitioner för unionen
- en fördjupad analys av det mervärde som EU:s utgifter ger upphov till.

1.2 Omsättande av politiska mål i praktiken

Kommissionen har gjort en första analys av det europeiska mervärdet av de föreslagna åtgärderna och styrinstrumenten i syfte att föra debatten framåt. Det aktuella meddelandet och antagna och kommande lagförslag utgör led i denna debatt. Kommissionen erinrar om grunden för dess prioriteringar:

- EU:s budget är begränsad
- många av de politiska beslut som kommer att vara avgörande för nästa budgetplan har redan fattats och medför budgetkrav, t.ex. utvidgningen, delar av jordbrukspolitiken och åtgärder på utrikespolitikens område och på det rättsliga och inrikes området för att hantera yttre hot och kriser.

Trots krav på budgetåttstramningar föreslår kommissionen betydande ökning på flertalet områden eftersom man bedömer detta vara nödvändigt för att EU skall kunna uppfylla sina mål och åtaganden och för att behålla allmänhetens tilltro till den europeiska idén.

1.3 Analys av det europeiska mervärdet

Kommissionen gör en analys av de faktorer som man anser hämmar EU från att nå sin verkliga potential, inom såväl som utanför dess geografiska gränser. Man nämner bristande **länkar mellan nationella system**, avsaknaden av ett **europeiskt perspektiv** samt bristande **samordning** mellan mål och medel. Kommissionen föreslår att nästa långtidsbudget skall syfta till att skapa förutsättningar för:

Investeringar för att länka samman Europa och öka rörligheten.

Minskat tryck på de nationella budgetarna genom att bättre samla och nyttja resurser och expertis på EU-nivå.

Användande av EU-medel för att komplettera, stimulera och initiera genomförandet av målen. Det förutsätter en effektiv samordning av de uppgifter som utförs på olika nivåer.

Utifrån dessa målsättningar söker kommissionen analysera mervärdet av sitt förslag till långtidsbudget för perioden 2007-2013. Kommissionen använder sig av tre kriterier:

Effektivitet. När åtgärder på EU-nivå är det enda sättet att skapa de delar som saknas i de nationella systemen, undvika fragmentering och dra full nytta av ett gränslöst Europa. Kommissionen nämner utbildning och vidareutbildning samt transportnätverk som exempel där EU kan erbjuda ökad effektivitet jämfört med agerande och finansiering på nationell nivå.

Kostnadseffektivitet. När EU utgör ett lönsammare alternativ eftersom yttre förhållanden kan åtgärdas, resurser och experter samlas och åtgärder bättre samordnas. Områden som forskning, asyl och migration och externa relationer nämns som exempel där kostnadseffektivitet kan uppnås.

Samordning. När det behövs åtgärder på EU-nivå för att komplettera, stimulera och initiera åtgärder för att minska skillnader, höja standarden och skapa samordningseffekter. Områden som sammanhållningspolitiken, landsbygdsutveckling och yttre förbindelser nämns som exempel där samordning kan uppnås.

1.4 Att omsätta ett potentiellt mervärde i praktiken: bättre genomförandepolitik

Resultaten av kommissionens förslag till förenkling och rationalisering av finansieringsinstrumenten samt dess mervärdesanalys redovisas nedan under de olika politikområdena. För ytterligare detaljer i kommissionens resonemang hänvisas till kommissionens meddelande KOM2004(101) och Faktapromemoria 2003/04:FPM76 som beskriver detta.

1.4.1 Utgiftskategori 1a - Hållbar tillväxt

Kommissionen fokuserar på tre övergripande områden för att uppnå hållbar tillväxt: 1) att göra Europa till en dynamisk och kunskapsbaserad ekonomi som är inriktad på tillväxt; 2) att stärka sammanhållningen och att 3)

säkerställa en hållbar förvaltning och att skydda naturresurser. De första två områdena föreslås finansieras genom budgetkategorierna 1a - *Konkurrenskraft för tillväxt och sysselsättning* och 1b - *Sammanhållning för tillväxt och sysselsättning*. Det senare området föreslås finansieras främst genom kategori 2 – *Långsiktigt utnyttjande och bevarande av naturresurser*. Till skillnad från i februarimeddelandet föreslås en separat fond för tillväxtjustering, som skall nyttja medel från de program som ligger under budgetkategorierna 1a och 1b.

1.4.1.1 Konkurrenskraft och innovation på den inre marknaden

Kommissionen föreslår ett ramprogram för innovation och konkurrenskraft som ska underlätta insatser för att exempelvis förbättra företagsklimatet, säkerställa att innovationer främjar konkurrenskraften och att stödja en europeisk politik för konkurrenskraft, innovation och företagande som omfattar politisk expertis och främjande av åtgärder på EU-nivå. Man framhåller att det krävs en bättre samordning av skatter och tullar för att den inre marknaden ska fungera. Kommissionen föreslår att dagens skatte- och tullprogram samordnas bättre med de nationella programmen för att säkerställa att reglerna tillämpas.

1.4.1.2 Förstärkning av forskning och teknisk utveckling

Kommissionen föreslår en betydlig ökning av resurserna till forskning som ett led i att uppnå målsättningarna i Lissabonprocessen. Kommissionen anser att det finns ett tydligt samband mellan forskningskapacitet och en livskraftig ekonomi och att forskning på EU-nivå ger bättre utdelning än forskning som finansieras nationellt. Man vill hitta en ny inriktning för den europeiska forskningspolitiken och nya former för dess genomförande. Det sjunde ramprogrammet för forskning förväntas presenteras under våren 2005 och vara inriktat på att:

- skapa kunskapsbaser genom gränsöverskridande samarbete
- inleda europeiska tekniska initiativ som grundar sig på teknikplattformar
- främja kreativiteten i grundforskningen genom konkurrens mellan europeiska forskningslag
- göra Europa mer attraktivt för forskare
- utveckla forskningsinfrastruktur av gemensamt europeiskt intresse
- förbättra samordningen mellan de nationella programmen

Förslaget innebär en ökad decentralisering liksom inrättandet av ett europeiskt forskningsråd.

Ett instrument med flerårig finansiering föreslås för att styra färdigställandet av de transeuropeiska transport- och energinätverk som identifierats av Rådet och Europaparlamentet. Ett särskilt genomförandeorgan kan bli aktuellt. Ett separat instrument föreslås bygga på det existerande Marco Poloprogrammet för att stödja småskaliga projekt för att hjälpa den privata sektorn att hitta lösningar som innebär att mindre frakt transporteras på vägarna. Ett nytt finansiellt instrument föreslås för att kunna genomföra nästa fas i satellitsystemet Galileo. En ny budgetlinje föreslås under kategori 1a för att stödja avvecklingen av vissa kärnkraftverk med finansiering via budgetkategori 1a samt Fonden för tillväxtjustering.

1.4.1.4 *Förbättrad utbildningskvalitet*

Ett program för livslångt lärande föreslås ersätta nuvarande utbildningsprogram och ska omfatta alla nivåer av utbildning från grundutbildning till vuxenutbildning. Tyngdpunkten ska ligga på utbytesstipendier. Större delen av resurserna föreslås administreras och distribueras av de nationella myndigheterna.

1.4.1.5 *En socialpolitisk agenda för att hjälpa det europeiska samhället att förutse och hantera förändring*

Gemenskapens målsättningar på det sociala området (full sysselsättning, socialt skydd, social integration, arbetsförhållanden, icke-diskriminering, mångfald och jämställdhet) föreslås föras samman under ett gemensamt program för sysselsättning och social solidaritet.

1.4.1.6 *Hantering av förändrade behov*

En ny fond för tillväxtjustering föreslås för att mer aktivt kunna främja konkurrenskraft och påskynda genomförandet av mål, t.ex. inom ramen för Lissabonstrategin, som försenats. Med fonden för tillväxtjustering ska EU snabbt kunna reagera på ekonomiska förändringar i syfte att skapa tillväxt och arbetstillfällen t.ex. vid oväntade chocker såsom oförutsedda konsekvenser av handelsavtal.

1.4.2 Utgiftskategori 1b - Ökad sammanhållning för tillväxt och sysselsättning

Kommissionen vill behålla den grundläggande partnerskapsprincipen för sammanhållningspolitiken och föreslår samtidigt en rad åtgärder för att förenkla och rationalisera dagens system.

Som ett första steg i den nya generationen av sammanhållningsprogram kommer ett strategidokument att antas för perioden, vilket skall utgöra en referensram för medlemsstaterna och regionerna. Det skall innehålla de viktigaste målen för att uppnå en bättre samordning av sammanhållningsstödet. Genom en årlig debatt i rådet föreslås målen för sammanhållningspolitiken att knytas till det årliga genomförandet av Lissabonstrategin. Därefter kommer varje region och medlemsstat att lägga fram ett förslag till strategiskt referensdokument för perioden. Dessa föreslås utgöra underlag för programplaneringen och fastställandet av prioriteringarna med målsättningen att maximera det decentraliserade beslutsfattandet.

Kommissionen föreslår att de tre nuvarande finansiella instrumenten ska finnas kvar: sammanhållningsfonden (SF), Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF). SF och ERUF föreslås ha gemensam programplanering och omfattas av samma förvaltningsregler för infrastrukturprojekt. Ett instrument för undanröjande av rättsliga hinder för gränsöverskridande samarbete föreslås inrättas för att utnyttjas vid behov. Ett inslag inom ESF föreslås för att stärka invandrares sociala integration och tillträde till arbetsmarknaden.

1.4.3 Utgiftskategori 2 - Bevarande och förvaltning av naturresurser

Kommissionen anser att det är viktigt med instrument och mekanismer som kan säkerställa ett effektivt genomförande, särskilt med tanke på att betydande medel kommer att anslås till denna budgetkategori.

1.4.3.1 Den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP)

De traditionella jordbruksutgifterna är låsta t.o.m. 2013 i och med den s.k. Brysselöverenskommelsen från oktober 2002. Framtida förändringar av inre marknadsordningar kommer att ske inom ramen för denna överenskommelse. För att nå förenkling innehåller överenskommelsen en ny finansiell struktur med en fond för varje pelare i jordbrukspolitiken: Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ) samt Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU). De finansiella regelverken anpassas därmed till de olika politikområdenas förutsättningar och samtliga landsbygdsåtgärder samlas under ett instrument. Landsbygdspolitiken föreslås ha tre huvudsakliga mål:

- Förbättrad konkurrenskraft för jordbrukssektorn genom stöd till omstrukturering.
- Förbättrad miljö och landsbygd genom stöd till markförvaltning.
- Förbättrad livskvalitet på landsbygden och diversifiering av de ekonomiska verksamheterna.

Program för landsbygdsutveckling i medlemsstaterna skall innehålla alla tre målen men medlemsstaterna ges stor frihet att själva avgöra balansen. Åtgärderna föreslås samlas under ett enda instrument och ett enda program, Kommissionen fäster särskild vikt vid att det skall finnas överensstämmelse mellan landsbygds- och sammanhållningsåtgärder. Man strävar också efter en bättre balans mellan kontroll och decentralisering.

1.4.3.2 Fiskeripolitiken

Fiskeripolitiken kommer att genomföras med hjälp av två instrument. Europeiska fiskerifonden avser omstrukturering av fiskerisektorn och anpassning av fiskeflottan samt utveckling av områden som är beroende av fiske. Även om denna fond är starkt knuten till sammanhållningsinstrumenten anser kommissionen att den bör höra till kategori 2 eftersom den hänger samman med genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken (GFP). Det andra instrumentet skall omfatta alla områden där det krävs finansiering för reform av GFP. Det kan vara investeringar i kontrollåtgärder, främja teknisk rådgivning, och åtgärder för att främja ingående av internationella fiskeavtal.

1.4.3.3 Miljöpolitiken

Kommissionen anser att det är omöjligt att föra en enhetlig miljöpolitik om instrumenten används separat. Miljöpolitiken föreslås därför även fortsättningsvis att vara integrerad i övriga politikområden (främst genom anslag inom budgetkategorierna 1a, 1b, 2 och 4). Samtidigt finns behov av instrument med renodlad miljökaraktär. Lifeprogrammet+ är ett sådant instrument som föreslås användas för genomförande av rena miljöåtgärder. Instrumentet ska bidra till utarbetande, övervakning och utvärdering av EU:s miljöpolitik och lagstiftning

Kommissionen föreslår att miljöanslagen skall ligga kvar på dagens nivå och vid behov ökas under nästa finansieringsperiod. Medlemsstaterna skall, enligt förslaget, redovisa hur de beaktat finansiering av miljöåtgärder, inbegripet relevanta delar av Natura 2000, i sina nationella program inom ramen för strukturfonderna.

1.4.4 Utgiftskategori 3 - Medborgarskap

1.4.4.1 Förstärkning av EU:s ställning som ett område med frihet, säkerhet och rättvisa

Kommissionen föreslår att tre ramprogram ska ersätta de nuvarande instrumenten och anslagen för frihet, säkerhet och rättvisa. Den anser att

öppenheten kommer att öka genom att potentiella användare av programmen direkt vet till vilket övergripande EU-mål deras deltagande kommer att bidra till. Programmen föreslås få liknande bestämmelser för genomförande, vilket gör att intressenterna får tillgång till något som liknar ett enda instrument.

1.4.4.2 Fri rörlighet och solidaritet på områdena yttre gränser, asyl och invandring

Kommissionen föreslår ett program för fri rörlighet och solidaritet vad gäller yttre gränser, asyl och migration. Programmet skall bl.a. omfatta åtgärder för att stödja förvaltning av EU:s yttre gränser och utarbetandet av en gemensam asylpolitik. Kommissionen förutser också att Europeiska socialfonden i högre grad kommer att användas för integrering av tredjelandsmedborgare. Kommissionen avser att lägga fram lagförslag på det rättsliga och inrikes området under våren 2005. När det gäller solidaritetsmekanismerna för förvaltningen av de yttre gränserna och det nya programmet för rättsliga frågor beror dock tidsplanen på ikraftträdandet av det nya fördraget.

Europeiska rådet har i november 2004 redan välkomnat ett tidigare förslag av kommissionen om att etablera ett organ för de yttre gränserna på området för förvaltningen av migrationsströmmar. Man avser även undersöka huruvida detta organ även bör ansvara för förvaltningen av de stora datorsystemen av betydelse för de rättsliga och inrikes frågorna, t.ex. Eurodac, SIS och VIS eller om ett särskilt organ bör inrättas för ändamålet.

Säkerhetsprogrammet syftar till att bekämpa brottslighet och terrorism. Kommissionen utgår i detta sammanhang ifrån att de mellanstatliga organen Europol och den europeiska polishögskolan blir EU-organ.

Programmet för rättsliga frågor och grundläggande rättigheter och syftar till att främja samarbete på det rättsliga området, enkelt tillträde till rättsväsendet och ökad rättssäkerhet. Kommissionen utgår även i detta avseende ifrån att det mellanstatliga organet Eurojust blir ett EU-organ.

1.4.4.3 Säkerställande av tillgång till grundläggande varor och tjänster

Kommissionen anser att programmen för konsumentfrågor, livsmedels-säkerhet och hälsa inte lever upp till medborgarnas förväntningar. Därför föreslås dessa ersättas med två instrument: ett program för livsmedelsäkerhet samt ett program för konsumentpolitik och hälsoprogrammen.

Kommissionen föreslår en förenkling av den nuvarande generationen program rörande kultur, media och ungdom. Antalet rättsliga grunder föreslås minskas från nuvarande åtta till fyra och antalet budgetlinjer föreslås minska från 22 till fyra. Kommissionen vill etablera genomförande-myndigheter för samtliga program: ungdomsprogrammet, kulturprogrammet, programmet till stöd för den europeiska audiovisuella sektorn samt programmet för medborgerligt deltagande.

1.4.4.5 *Ett instrument för solidaritet och snabb reaktion*

Ett nytt instrument föreslås som möjliggör en snabb europeisk insats vid större katastrofer såsom exempelvis naturkatastrofer, terrorattacker och hälsosfaror. Det avser omfatta både omedelbara insatser och ekonomiskt bistånd vid hastigt uppkomna krissituationer.

1.4.5 Utgiftskategori 4 - Europa som global partner

Unionen har idag cirka 100 rättsliga instrument på utrikesområdet, varav 30 finns inom den första pelaren och 70 inom den andra pelaren (den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, GUSP). Kommissionen föreslår en minskning av antalet instrument samt en drastisk förenkling och rationalisering av instrumenten i syfte att skapa samstämmighet och förbättra samordningen i det externa agerandet. Kommissionen tar avstamp i följande principer: Politiken skall styra valet av instrument; man skall sörja för övergripande samstämmighet i politiken; strukturer och förfaranden bör förenklas; resursfördelningen bör vara resultatorienterad; förbättrad dialog och samordning med andra givare och institutioner samt förbättrad dialog med samarbetspartner/tredje land.

Kommissionen föreslår tre "politiska" instrument (geografiskt baserade) för Unionens externa politik samt tre horisontella (tematiskt baserade) som skall främst användas vid krissituationer. Följande politiska instrument föreslås:

1.4.5.1 *Instrumentet för anslutningen (IPA)*

Detta instrument skall ersätta de nuvarande instrumenten för förmedlemskapsstöd och riktar sig till kandidatländer och potentiella kandidatländer. Alla länder på västra Balkan omfattas av stabiliserings- och associeringsprocessen och kan därför räknas som potentiella kandidatländer. Inriktningen föreslås vara institutionsuppbyggnad samt demokratisering, ekonomisk och social utveckling, regionala och gränsöverskridande samarbete samt anpassning till EU:s regelverk.

Kommissionens föreslog i februarimeddelandet ett nytt instrument för gränsöverskridande samarbete längs EU:s nya gränser som ska träda i kraft 2007. Till skillnad ifrån det tidigare meddelandet föreslår kommissionen nu att även huvuddelen av stödet inom MEDA- och TACIS-programmen förs över till det nya grannskapsinstrumentet. Det gränsöverskridande samarbetet föreslås utgöra en av två delar inom ENPI.

1.4.5.3 *Instrumentet för utvecklingssamarbete och ekonomiskt samarbete (DCECI)*

Ett nytt instrument föreslås vara huvudsakligt instrument för att främja hållbar social och ekonomisk utveckling och bidra till uppfyllandet av millenniummålen. Detta instrument föreslås innehålla uppföljningen till den nionde Europeiska utvecklingsfonden och områden som inkluderas i redan ingångna avtal och bilaterala åtaganden med samarbetsländer. Instrumenten skall omfatta Afrika söder om Sahara, Asien, Latinamerika och delar av Mellanöstern.

Kommissionen föreslår tre horisontella instrument som ska användas i krissituationer:

1.4.5.4 *Stabilitetsinstrumentet*

Detta instrument är av kortsiktig karaktär och avses användas som komplement till de tre långsiktiga instrumenten IPA, ENPI och DCECI. Syftet är att snabbt kunna hantera kriser som uppstår, bemöta globala och regionala gränsöverskridande problem som påverkar människors säkerhet och hantera kärnsäkerhetsfrågor i samband med krissituationer. Vidare avser kommissionen använda detta instrument för att utveckla internationella fredsbevarande insatser i samarbete med regionala organisationer och genomföra valövervakningsuppdrag i länder dit det är för farligt att sända valobservatörer. Stabilitetsinstrument avses användas för frågor som rör den första pelaren. Andrapelarförfrågor kommer fortsatt att hanteras inom ramen för GUSP.

1.4.5.5 *Instrumentet för humanitärt stöd*

Kommissionen föreslår en fortsättning av nuvarande format av EU:s humanitära stöd. Som ett led i rationaliseringsarbetet föreslås att andra insatser av humanitär natur såsom livsmedelsbistånd och stöd till människor på flykt även integreras i detta instrument.

Detta instrument för ekonomisk stabilisering föreslås kvarstå och även omfatta länderna i Kaukasus, icke-medlemsstater i Medelhavsregionen samt Moldavien, Ukraina och Vitryssland.

1.4.5.7 *De yttre verkningarna av unionens interna politik*

Kommissionen avser att införa bestämmelser för att säkerställa en sammanhållen intern politik som är förenlig med behovet av övergripande samstämmighet i de yttre förbindelserna. Detta omfattar åtgärder för t.ex. miljö, asyl, invandring, utbildning, transporter, tullar och skatter.

1.5 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Kommissionens meddelande beskriver övergripande vad de kommande förslagen till förordningar på de olika politikområdena kommer att innehålla samt ger en bild av hur kommissionen ser på det europeiska mervärdet av sina förslag. Huvuddelen av de detaljerade förslagen inom respektive budgetrubrik har lagts fram i samband med eller tiden efter detta meddelande presenterades. Återstående förslag förväntas under våren 2005. Först när dessa förordningstexter är beslutade kan svensk lagstiftning komma att påverkas.

1.6 Budgetära konsekvenser

Kommissionens förslag till långtidsbudget skulle år 2013 omfatta åtaganden motsvarande 39 miljarder kronor i svensk EU-avgift (räknat i 2004 års priser). Jämfört med Sveriges EU-avgift år 2003, vilken uppgick till 24 miljarder kronor, skulle förslaget således innebära en ökning med ca 60%. Ytterligare analyser krävs för att kunna bedöma förslagets effekter på det svenska återflödet från EU-budgeten och därmed hur den svenska nettopositionen påverkas.

2 Ståndpunkter

2.1 Svensk ståndpunkt

Regeringen avvisar fortsatt den mycket kraftiga samlade expansion av unionens budget som kommissionens förslag innebär. Regeringens bestämda uppfattning är fortsatt att en budget på högst 1,00 % av EU:s BNI väl rymmer utgifter för de uppgifter gemenskapen finner angelägna inom den kommande perioden, inklusive kostnaderna för utvidgningen. Regeringen håller med om behovet av att analysera och redovisa det Europeiska mervärdet av de föreslagna åtgärderna för att motivera en finansiering över EU-budgeten. Regeringen anser dock att den mervärdesanalys som kommissionen presenterar behöver fördjupas.

Den föreslagna strukturen för långtidsbudgeten har i huvudsak accepterats av medlemsstaterna. Medlemsländerna stödjer även generellt inriktningen i meddelandet på åtgärder för att nå Lissabonmålsättningarna om tillväxt, sysselsättning och hållbar utveckling. Även de ökade ambitionerna för rättsliga och inrikespolitiska frågor och för yttre förbindelser välkomnas generellt.

Den totala budgetnivån lär bli den stora stöttestenen i förhandlingarna där skiljelinjen går mellan nettobetalare och nettomottagare. Denna diskussion kommer särskilt att fokusera på storleken på anslaget för EU:s sammanhållningspolitik. Nettobetalarna till EU-budgeten vill generellt sett begränsa dessa utgifter, medan nuvarande stora mottagarländer värnar om återflödet från strukturfonderna.

Ett antal medlemsländer (Tyskland, Frankrike, Storbritannien, Nederländerna, Österrike och Sverige) har i ett gemensamt brev till kommissionen klargjort att de inte kan acceptera att EU-budgeten för perioden fr o m 2007 överskrider 1,00 % av unionens samlade BNI. Spanien, Portugal och Grekland stödjer kommissionens förslag till höjning av utgiftsnivån. Reaktionerna från de nya medlemsländerna är generellt försiktiga, men drar åt det expansiva hållet.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentet noterar i sin kommentar till KOM (2004)101 att det krävs en överenskommelse mellan Europaparlamentet och Rådet för att ett finansiellt perspektiv skall komma till stånd eftersom gällande fördrag enbart föreskriver årliga budgetramar.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Meddelandet har inte remissbehandlats.

3 Övrigt

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Rådet för allmänna frågor och yttre förbindelser (GAERC) har en samordnande roll i förhandlingsprocessen, som påbörjades i augusti. Frågan diskuteras även i Rådet för ekonomiska och finansiella frågor (Ekofin). Kommissionens förslag har behandlats i Coreper och en särskild ad hoc-arbetsgrupp för det finansiella perspektivet. Det nederländska ordförandeskapet lade i december fram en framstegsrapport om höstens

diskussioner om det finansiella perspektivet och Europeiska rådet den 16-17 december antog i slutsatserna principer och riktlinjer för det fortsatta arbetet. Rådets fleråriga handlingsprogram slår fast att en politisk överenskommelse om det finansiella perspektivet bör nås i juni 2005.

Tidigare erfarenheter visar att budgetförhandlingar tenderar att dra ut på tiden. Om ingen överenskommelse är nådd den 31 december 2006 förlängs nuvarande interinstitutionella avtal (IIA) enligt en förutbestämd modell, vilket i praktiken skulle innebära en förlängning av nuvarande budgetnivå.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

Enligt artikel 272 i Fördraget är budgetmakten delad mellan Europaparlamentet och rådet. Europaparlamentet, rådet och kommissionen har dock ingått ett avtal (IIA) som fastställer tak för utgiftskategorierna i EU-budgeten och som ska respekteras i den årliga budgetprocessen. IIA har i sig inte någon rättslig grund i Fördraget.

3.3 Fackuttryck och förkortningar

BNI – Bruttonationalinkomst är summan av alla inkomster av arbete och kapital som ett lands innevånare erhåller under ett år, oavsett om inkomsterna genereras inom eller utom landets gränser (att jämföra med BNP, bruttonationalprodukt, som är det sammanlagda värdet av de varor och tjänster som produceras i ett land under en viss period).

DCECI - Instrumentet för utvecklingssamarbete och ekonomiskt samarbete.

EFF – Europeiska fiskerifonden

EJFLU - Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.

Ekofin - Rådet för ekonomiska och finansiella frågor.

ENPI - Europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet.

ERUF - Europeiska regionala utvecklingsfonden.

ESF - Europeiska socialfonden.

EUGFJ - Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket.

Eurodac – EU:s gemensamma identifieringssystem med hjälp av fingeravtryck.

Finansiellt perspektiv – Fleråriga utgiftsramar för EU-budgeten.

GAERC - Rådet för allmänna frågor och yttre förbindelser.

GFP – EU:s gemensamma fiskeripolitik.

GJP – EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

GUSP - den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

IIA - det interinstitutionella avtalet som fastställer ett tak för utgifterna i EU-budgeten.

IPA - Instrumentet för anslutningen.

Lifeprogrammet+ - instrument som föreslås användas för genomförande av rena miljöåtgärder.

MEDA-länderna – deltagande länder i EU:s ”Barcelona-process” (Jordanien, Marocko, Tunisien, Libanon, Syrien Algeriet, Egypten, Palestinska myndigheten, Israel och Turkiet).

Sammanhållningspolitik – Strukturfonderna och sammanhållningsfonden

SF – Sammanhållningsfonden.

SIS – Schengen Information Systems – EU:s gemensamma databas för gränskontroll och migration.

TACIS – gemenskapens främsta instrument för bistånd till länder i Östeuropa, södra Kaukasien och Centralasien.

VIS - gemensam viseringsdatabas inom EU (under framtagande).